

ע"פ 9882/17 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית, פלונית, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 9882/17

לפני:	כבוד השופטת ע' ברון
	כבוד השופט ד' מינץ
	כבוד השופט א' שטיין

המערער:	פלוני
---------	-------

נ ג ד

המשיבים:	1. מדינת ישראל
	2. פלונית
	3. פלונית
	4. פלונית

ערעור על הכרעת דין מיום 20.7.2017 וגזר דין מיום 11.12.2017 של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים י' נועם, סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; מ' בר-עם) בתפ"ח 33718-06-15

תאריך הישיבה: כ' באדר א' התשע"ט (25.2.2019)

בשם המערער: עו"ד ציון אמיר; עו"ד ענת הדד

עמוד 1

בשם המשיבים: עו"ד סיון רוסו

בשם שירות המבחן: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

*

השופט ד' מינץ:

לפנינו ערעור על הכרעת דינו מיום 20.7.2017 וגזר דינו מיום 11.12.2017 של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים י' נועם, סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; מ' בר-עם) בתפ"ח 33718-06-15 במסגרתם הורשע המערער בעבירות תקיפה מינית, לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), כנוסחו ביום 31.3.1988 (עבירות רבות שבוצעו בין התאריכים 10.8.1990-31.8.1988) ועבירות רבות של מעשה מגונה, לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 354(א)(3) יחד עם סעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין, כנוסחו ביום 10.8.1990 (עבירות רבות שבוצעו בין התאריכים 19.1.1996-10.8.1990), ונגזרו עליו, בין היתר, חמש שנות מאסר בפועל.

רקע ועובדות כתב האישום

1. נגד המערער הוגש כתב האישום המייחס לו ביצוע מספר רב של עבירות מין בין השנים 1996-1983 בשלוש אחייניותיו הקטניות - א', ילידת 1978, ב', ילידת 1982 ו-ג' ילידת 1985 (להלן: המתלוננות). המעשים החלו כאשר היה המערער בגיל 16 ונפסקו בהגיעו לגיל 28. על פי עובדות כתב האישום, בין השנים 1993-1982 התגוררו המתלוננות בשכונה אחת בסמוך לבית המערער אשר גר באותה תקופה בבית אמו, סבתן של המתלוננות, ולאחר מכן עברו להתגורר יחד עם משפחתן בשכונה אחרת. במהלך אותה תקופה ביצע המערער פגיעות מיניות רבות במתלוננות.

2. במסגרת האישום הראשון נאמר, כי בין השנים 1995-1989, כאשר היתה ג' בין הגילאים 4-10, נהג המערער במספר רב של הזדמנויות לגעת בה מתחת לבגדיה, ללטפה, להפשיטה מבגדיה התחתונים ולגעת באיבר מינה, לעיתים עד אשר הגיע לפורקן. באחד מן המקרים ביקש המערער מג' ללכת לחדרו ולהביא לו סיגריות. לאחר מספר דקות הגיע המערער לחדר, סגר את הדלת והצמיד את איבר מינו לגופה. לאחר מכן הזיז המערער את ג' לכיוון המיטה ונגע באיבריה המוצנעים. במקרה אחר, הצמיד המערער את ג' אליו כשהוא יושב על מיטתו בפסוק רגליים והצמיד את איבר מינו לגבה התחתון של ג' תוך שהוא נוגע בידו באיבר מינה. כמו כן, במועד אחר שאינו ידוע, בין השנים 1995-1993, עת הייתה ג' בסביבות גיל 8-10 שנים, שמר המערער עליה ועל אחיה בביתם. במהלך הלילה נכנס המערער לחדרה של ג', הרים את חולצתה והחל ללטף את בטנה, חזה ואיבר מינה.

3. במסגרת האישום השני נאמר, כי בין השנים 1994-1987, כאשר הייתה ב' בין הגילאים 5-12, נהג המערער לגעת בה מתחת לבגדיה. במספר מקרים בהם שמר המערער על ב' ואחיה בביתם, נהג להיכנס לחדרה של ב' במהלך הלילה, להפשיל את תחתוניה ולגעת באיבר מינה. במקרים אחרים ביקש המערער מב' ללקק את כפות ידיה ולגעת באיבר

מינו עד אשר יגיע לפורקן. לעיתים הייתה מסרבת ב' לעשות כן ובתגובה היה לוקח המערער רוק מפיו, שם אותו על כפות ידיה של ב' ומניחן על איבר מינו עד שהגיע לפורקן.

4. על פי האמור במסגרת האישום השלישי, בין השנים 1983-1991, כאשר הייתה א' בין הגילאים 5-13, נהג המערער לגעת וללטף את גופה מתחת לבגדיה, להפשיטה מבגדיה התחתונים, לגעת באיבר מינה ובאיבר מינו, לעיתים עד אשר הגיע לפורקן. כמו כן, במספר אירועים נהג המערער לקרוא לה לחדר השירותים באמתלה כי הוא צריך שתביא לו נייר טואלט או חפץ אחר וכשהייתה מגיעה, היה מושך אותה פנימה ומוריד את בגדיה התחתונים.

יצוין כי מאחר שחלפו למעלה מעשר שנים מעת ביצוע העבירות, היועץ המשפטי לממשלה אישר את הגשת כתב האישום לפי הוראת סעיף 354(א) לחוק העונשין.

ההליכים לפני בית המשפט המחוזי

5. המערער כפר באישומים נגדו וטען כי האירועים המתוארים בכתב האישום כלל לא התרחשו. בחלק ניכר מן השנים הנטענות מיעט להיפגש עם בני משפחתו בשל שירותו הצבאי. כמו כן, במשך תקופה ממושכת היה מסוכסך עם אחיו (אבי המתלוננות) ועל כן לא נפגש תכופות עם המתלוננות, ודאי לא בשיטתיות ובדרך קבע כפי שנטען בכתב האישום.

6. ביום 20.7.2017 הורשע המערער. בית המשפט ציין כי הראיות המבססות את אשמתו נסמכות על עדויות המתלוננות אשר מחזקות אחת את רעותה ומלמדות על דפוס פעולה דומה מצדו של המערער. גרסאותיהן לא נסתרו בחקירותיהן הנגדיות והן הותירו רושם אמין ביותר.

המתלוננות תיארו מסכת אירועים קשה ומתמשכת של מעשים מיניים שביצע בהן המערער במשך שנות ילדותן במקומות שונים, ביניהם בית סבתן, בית עסק בו עבד המערער לפרקים הנמצא בסמוך לבית סבתן, בית מגוריהן בשכונה אחת ולאחר מכן בבית מגוריהן בשכונה אחרת. בית המשפט המחוזי ציין כי ניכר שהמתלוננות ניסו להיצמד ככל יכולתן לאשר נחקק בזכרון מבלי שנעשה ניסיון להעצים את האירועים. גרסאותיהן נמצאו עקביות וקוהרנטיות והגם שלא היו חפות מאי-דיוקים, הרי שמדובר בדברים שוליים האופייניים לעדותם של נפגעי עבירות מין. נקבע כי מכלול הראיות והשכל הישר מוליכים למסקנה כי המעשים המיניים שביצע המערער התרחשו פעמים רבות לאורך השנים, גם אם לא מדי יום ביומו ובכל מפגש שאירע בינו ובין המתלוננות.

7. בנוסף, גרסאות המתלוננות קיבלו חיזוק חיצוני מעדויותיהם של שני עדים אשר א' ו-ב' ציינו כי שיתפו אותם באופן חלקי בפגיעות המיניות שביצע בהן המערער בילדותן. כך, בעדותו אישר ש' חבר של ב' מתקופת התיכון, כי לאחר ש-ב' הגיבה ברתיעה כשניסה להתקרב אליה, היא סיפרה לו שהמערער נגע בגופה ובאיבר מינה. כמו כן, גם מי שהיה הממונה הישיר בעבודתה של א', ציין כי א' חשפה לפניו כי בגיל צעיר עברה התעללות מינית מצד דודה אך לא פירטה מעבר לכך. כן תיאר כי לאחר שהוצפה בזיכרונות על מעשיו של המערער, חלו שינויים קיצוניים במצב רוחה. בית המשפט קבע כי גם עדות אִם המתלוננות, אשר העידה כי כאשר הייתה ב' בת 17 סיפרה לה שהמערער התעלל או הטריד אותה

מינית בילדותה, מהווה ראיית חיזוק לגרסתן. מנגד, בית המשפט מצא כי גרסת המערער הותירה רושם בלתי מהימן. המערער התפתל בתשובותיו וניסה להסיט את הדיון לעניינים שאינם רלוונטיים.

לאור כל האמור נקבע כי המערער ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום והוא הורשע בעבירות תקיפה מינית ומעשים מגונים. בשל תקופת ההתיישנות, וכמפורט בהכרעת הדין, הורשע המערער בעבירות שביצע במתלוננות החל מיום 31.3.1988.

8. ביום 11.12.2017 גזר בית המשפט את עונשו של המערער. במסגרת הטיעונים לעונש עמדה המשיבה על חומרת מעשיו של המערער, על כך שמדובר בפגיעה מתמשכת אשר נעשתה בתדירות גבוהה ובשיטתיות עד להופעת סימני הבגרות בגופן של המתלוננות. עוד ציינה כי המערער אינו נוטל אחריות על מעשיו, לא הביע חרטה עליהם וכפועל יוצא מכך אינו מטופל. לאור האמור סברה המשיבה כי מתחם הענישה ההולם נע בין 9 ל-14 שנות מאסר בפועל, ועתה לגזור את העונש באמצע המתחם, דהיינו 11 שנים וחצי. המערער טען מנגד כי העונש הראוי בעניינו נע בין 12-36 חודשי מאסר בפועל. לטענתו, ביצוע המעשים המיוחסים לו החל בעודו קטין ומעת ביצוע המעשים חלף פרק זמן משמעותי, כ-25 שנים, בהן לא ביצע עבירות וניתן לומר כי עבר תהליך שיקום עצמאי. הוא הצביע גם על מצבו הרפואי הרעוע, נכותו ותמיכתו המסורה בבני משפחתו בדגש על אמו החולה. בהתאם לכך סבר כי יש למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה.

9. בטרם נגזר עונשו של המערער, הוגש לבית המשפט תסקיר נפגעות עבירה מאוחד בעניין של שלוש המתלוננות. שירות המבחן התרשם מתמונת נזק חמורה במיוחד עם סימפטומים קשים של פוסט-טראומה. בתסקיר צוין כי ההליך המשפטי בו נחשפו מעשי המערער הביא להצפה רגשית של המעשים, החריף את קשייהן של המתלוננות וגרם לניתוק הקשר בין ובין משפחתן מצד אביהן ואף ערער את יחסיהן עם אביהן. להערכת שירות המבחן צפויה למתלוננות דרך שיקומית ארוכה ועל כן הומלץ להשית על המערער גם פיצוי כספי משמעותי.

10. בגזר דינו עמד בית המשפט על כך שבמעשיו פגע המערער בערכים המוגנים של כבוד האדם ושמירה על גופם ונפשם של קטינים, בפרט בתוך כותלי ביתם ובחיק משפחתם. בין הנסיבות לחומרה, צוין בית המשפט כי העבירות בוצעו במשך תקופה ממושכת בביתן ובבית סבתן של המתלוננות. מעשי המערער התבצעו בתחכום תוך הפחדתן והשתקתן של המתלוננות למשך עשרות שנים, גם לאחר שהחלו בחיים עצמאיים והקימו משפחות. חומרת המעשים אף נלמדת מתסקיר נפגעות העבירה המצביע על נזק נפשי משמעותי שנגרם למתלוננות בכל מישורי חייהן. בית המשפט צוין כי הפסיקה מתווה מדיניות ענישה מחמירה בעבירות מין, בפרט אלו המבוצעות בקטינים בתוך המשפחה.

11. לאור האמור נקבע כי מתחם העונש ההולם, בנסיבות העניין, נע בין 3 ל-7 שנות מאסר בפועל. בקביעת העונש נתן בית המשפט את דעתו על כך שנסיבות חייו של המערער אינן פשוטות, מצבו הרפואי רעוע והוא מטפל באמו החולה וסועד אותה. כן צוין בית המשפט כי מעת ביצוע העבירות חלפו שנים רבות בהן לא הואשם המערער בביצוע עבירות נוספות. לבסוף נגזרו על המערער 5 שנות מאסר לריצוי בפועל; מאסר על תנאי למשך שנה וחצי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת מין במשפחה; פיצוי בסך של 75,000 ש"ח לכל אחת מהמתלוננות.

טענות המערער

12. כאמור לעיל, ערעורו של המערער נסוב על הרשעתו בדין ולחלופין על חומרת העונש שהוטל עליו. טענות המערער בהודעת הערעור נפרשות על פני למעלה ממאה עמודים ומחולקות לשלושה פרקים עיקריים. אביא אפוא להלן רק את עיקרן.

13. בפרק הראשון טוען המערער לפגמים ומחדלים בניהול החקירה המשטרית. לדבריו, הליכי החקירה נמשכו קרוב לחמש שנים מעת הגשת התלונה ועד להגשת כתב האישום, פרק זמן שהוא בלתי סביר אשר פגע באופן משמעותי בהגנתו ובאיתור עדי הגנה פוטנציאליים. בנוסף, תיעוד חזותי של העימותים שנערכו בינו לבין חלק מהמתלוננות אבד ובמקומו הוצגו דוחות עימות. לבסוף, החלטת היועץ המשפטי לממשלה במסגרתה אישר להגיש את כתב האישום נגדו, חרף העובדה כי חלפו למעלה מעשר שנים ממועד ביצוע המעשים שיוחסו לו באותה שעה, לוקה בחוסר סבירות. זאת כאשר כלל לא היה מקום ליתן אישור להגשת כתב אישום נגדו כאמור, נוכח הצטברותן של מספר נסיבות, וביניהן גילו בעת ביצוע המעשים, העובדה כי לא ביצע עבירות פליליות נוספות, חלוף הזמן וחומרת המעשים בהם הורשע, אשר אינם ברף הגבוה של עבירות המין.

14. בפרק השני טוען המערער כי נפלו פגמים רבים בהערכת עדויות המתלוננות. לטענתו, בשונה מהכרעת בית המשפט, עדויות המתלוננות נשענות על זיכרון מודחק ועל כן היה על בית המשפט לנהוג בהן במשנה זהירות. עדויות המתלוננות היו רצופות סתירות, שקרים ואי-דיוקים הנוגעים לאופן ביצוע המעשים, מועד תחילתם ותדירותם. הוא הוסיף כי גרסת המתלוננות לפיה לא שיתפו אחת את השנייה במעשים המיניים שבוצעו בהן אינה אמינה ומדובר בניסיון להסתיר את העובדה כי המתלוננות תיאמו גרסאות ביניהן. לבסוף נטען כי עדויות המתלוננות הן עדויות כבושות והנימוקים שנתנו לכך אינם מספקים.

15. בפרק השלישי טוען המערער כי בית המשפט התעלם מגרסת עדי ההגנה, ממנה עולה כי המתלוננות היו בהשגחה צמודה של אימן בימי ילדותן ואך לעיתים רחוקות המערער שמר עליהן. המערער גם לא נהג לישון בדירתן ובמשך שירותו בצבא הגיע לבית המתלוננות פעמים ספורות בלבד. גם באשר לתדירות הגעת המתלוננות לביתו נטען כי זו הייתה פחותה באופן משמעותי ממה שתואר על ידי המתלוננות. לטענתו המתלוננות ואימן טפלו עליו עלילת שווא שהמניע לה הוא סכסוך כספי הנוגע לצוואת אמו לצד איבה ארוכת שנים מצד אִם המתלוננות כלפיו וכך אף עולה מעדויות עדי ההגנה. המערער הוסיף וטען כי מסרטון של אירוע משפחתי שאירע בעת ש-ג' הייתה בת 13 ו-ב' בת 16 ניתן לראות כי הן התייחסו אליו בחיבה רבה ואף רקדו איתו ממושכות.

16. במסגרת ערעורו על גזר הדין טען המערער כי העונשים שגזר עליו בית המשפט המחוזי מופרזים בחומרתם ולא ניתן משקל ראוי לנסיבותיו האישיות ולנסיבות המקרה. בין נסיבות אלה, מנה המערער את חלוף הזמן מעת ביצוע המעשים, היעדר עבר פלילי, השתלבותו בקהילה והעובדה כי מדובר במעשים ברף הנמוך שלא לוו בהפעלת כוח. עוד ציין את מצבו הרפואי, נכותו בשיעור של 40% והעובדה כי הוא סועד את אמו החולה. באשר לפיצוי הכספי, נטען כי מדובר

בסכום עתק עבורו, שכן הוא אינו עובד, מתגורר עם אמו ומחייטו מבוססת על קצבת הבטחת הכנסה. לאור האמור סבר כי יש להסתפק בענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל ולהפחית באופן משמעותי את גובה הפיצויים שנפסקו לטובת המתלוננת.

טענות המשיבה

17. מנגד, טענה המשיבה כי אין מקום להתערב בהכרעת הדין המבוססת על קביעות עובדה וממצאי מהימנות שערכאת ערעור לא תיטה להתערב בהן. עדויות המתלוננות גוללו בזירות ובפירוט רב את המעשים שביצע בהן המערער במשך שנים רבות, הן מחזקות אחת את השנייה ונתמכות בראיות נוספות. גרסת המערער מנגד הותירה רושם בלתי אמין בעליל, כללה סתירות פנימיות מובהקות ולא עלה בידו לספק כל הסבר המניח את הדעת מדוע יבקשו המתלוננות לטפול עליו האשמות קשות אלו.

18. באשר לטענות המערער על אודות מחדלי חקירה, טענה המשיבה כי אין בתקלה הטכנית שאירעה - אובדן התיעוד החזותי של העימות בין המערער לבין המתלוננות - שהמשיבה מצרה עליה, כדי לפגוע בשורש הגנתו של המערער. אף בנוגע להימשכות הליכי החקירה, טענה המשיבה כי יש לדחות את טענות המערער. לדבריה, התיק נדרש להשלמות חקירה מספר פעמים והעיכוב בהגשת כתב האישום אירע גם בשל מחלתה של באת-כוח המערער באותם ימים. הגם שיש להצר על הימשכות ההליכים, הרי שהמערער לא הצביע כיצד פגם הדבר בהגנתו. באשר להעמדתו של המערער לדין על אף חלוקת תקופת ההתיישנות, הרי שאישורו של היועץ המשפטי לממשלה ניתן לאחר בחינה זהירה של חומר הראיות, והוא אינו מצדיק התערבות נוכח אמות המידה שנקבעו להתערבות בהחלטה מסוג זה.

19. אשר לעונש שנגזר על המערער סברה המשיבה כי מדובר בעונש ראוי שאינו מצדיק כל התערבות. בקביעת העונש איזן בית המשפט בין השיקולים השונים, ולקח בחשבון בין היתר את נסיבות חייו של המערער וחלוקת הזמן מאז ביצוע העבירות אל מול חומרתן, משכן ותדירותן, הנזק הנפשי שנגרם למתלוננות והעובדה כי המערער לא נטל אחריות על המעשים ולא הביע חרטה עליהם. נוכח כל האמור סברה המשיבה כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו.

דין והכרעה

20. לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, בחומר הראיות ובטענות הצדדים, ולאחר שמיעת טיעונים שבעל-פה בדיון שנערך לפנינו, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להתערב בהכרעת דינו המפורטת והמנומקת של בית המשפט המחוזי ובגזר הדין שהושת על המערער. אציע אפוא לחבריי לדחות את הערעור על שני חלקיו.

21. מנימוקי הערעור עולה כי טענות המערער על הכרעת הדין, למעט טענותיו בפרק הראשון, נסובות אך ורק על ממצאי עובדה וקביעות מהימנות של הערכאה הדיונית אשר אימצה את גרסת המתלוננות ודחתה את גרסת המערער. כידוע, הלכה היא שלא בנקל תתערב ערכאת הערעור בקביעות מהימנות וממצאי עובדה שנעשו על ידי הערכאה הדיונית (ראו למשל: ע"פ 434/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (4.2.2016); ע"פ 3049/17 בראון נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (12.4.2018); ע"פ 7838/16 מנטסנט נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (25.4.2018); ע"פ 9741/16 אסלן נ' מדינת

ישראל, פסקה 15 (19.7.2018)). בבסיס הלכה זו עומדת עדיפותה המובנית של הערכאה הדיונית, אשר מתרשמת באופן בלתי אמצעי מן העדויות שנשמעו לפניה. התרשמות בלתי אמצעית זו מאפשרת לה לעמוד על אופן מסירת העדות, התנהלות העדים ושפת גופם ובכך לתור באופן מיטבי אחר "אותות האמת" (ע"פ 9608/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (7.7.2014); ע"פ 1183/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (21.2.2017); ע"פ 7874/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (23.11.2017)).

22. להלכה זו משנה תוקף שעה שמדובר בעבירות מין, בייחוד כאלה אשר בוצעו בתוך התא המשפחתי, שכן מדובר בעבירות אשר מטבען נעשות שלא בנוכחות עדים נוספים ובמקרים רבים אין בנמצא ראיות חיצוניות מלבד עדויות המתלונן והנאשם (ע"פ 8630/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (19.2.2017); ע"פ 2035/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (14.9.2017)). יפים לעניין זה דברי השופטת (כתוארה אז) א' חיות בע"פ 6375/02 בבקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 419, 425-426 (2004):

"במקרה כזה, מעצם טיבו, עוסקת העדות בנושא שהוא טראומטי ואינטימי כאחד, ולפיכך מתעורר לעתים קושי במתן עדות ברורה ורהוטה. בנסיבות כאלה הטון, אופן הדיבור, שפת הגוף, וכל אותם גורמים שאינם שייכים ישירות לעולם התוכן - כל אלה מקבלים משקל חשוב עוד יותר".

23. כוחה של הלכת אי ההתערבות יפה למעט מספר חריגים: במקרים בהם נפלה טעות ברורה בפסק הדין; הכרעת הערכאה הדיונית נשענת על ראיות בכתב; המסכת העובדתית אותה קבעה הערכאה הדיונית אינה מתיישבת עם חומר הראיות או שאינה מתקבלת על הדעת (ע"פ 3239/14 חמאסה נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (8.11.2016); ע"פ 3021/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (11.1.2018); ע"פ 8050/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (31.10.2018)). לאחר שבחנתי את קביעותי של בית המשפט המחוזי אל מול טענות המערער, השתכנעתי כי מסקנתו של בית המשפט בדיון יסודה, ולא מתקיימים טעמים המצדיקים את התערבותו. על כן אפרט רק בתמצית ובקצירת האומר את עיקרי הדברים.

גרסת המתלוננות

24. לטענת המערער עדויות המתלוננות רצופות סתירות, שקרים ואי-דיוקים. אין בידי לקבל טענה זו. עיון בפרוטוקול העדויות מלמד, כפי שציין בית המשפט המחוזי, כי המתלוננות תיארו את המעשים באופן מוחשי, תוך ציון פרטים קטנים שאינם מהותיים לכאורה, ותוך שהן מקפידות לדייק ולהיצמד ככל יכולתן לאשר נחקק בזיכרון. בעניין זה גם ראוי להביא את דברי בית המשפט שקבע כי עדויות המתלוננות: "מושתתות על גרעין אמת וכוללות סיפור ברור, רציף ורווי בתיאורים סנסוריים בדבר תחושות, רגשות ומחשבות, סיפור שיש בו לתאר את הטראומה הקשה שהייתה מנת חלקן בילדותן" (פסקה 113 להכרעת הדין). עוד נקבע כי גרסת המתלוננות מקבלת חיזוק מעדויותיהם של שני עדים, אשר שמעו מפי ב' ומפי א' על הפגיעות המיניות שבוצעו בהן בעת ילדותן, ומעדות האם אשר שמעה אף היא אמירות כלליות בדבר פגיעה מינית מצד המערער.

25. מעיון בפרוטוקול עולה עוד כי אותות האמת ניכרים בעקביות בעדויות המתלוננות. התיאורים המופיעים בעדויות המתלוננות קשים ומפורטים. מרבית הסתירות או אי הדיוקים עליהם הצביע המערער נובעים בעיקרם מניתוק חלקי משפטים מהקשרם הכולל ואין בהם ממש. כך למשל, המערער טען כי בעדותה של ב' נתגלו סתירות לגבי מועד הפסקת המעשים. לדבריו, בעדותה ציינה כי כאשר הייתה כבת 9 הוא חדל מביצוע המעשים (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 84, שורות 6-9), אך לפני כן ציינה כי רק בגיל 12 פסקו המעשים (שם, עמ' 78, שורות 5-7). ואולם, עיון בפרוטוקול הדיון מראה כי טענה זו נסמכת על התעלמות מהמשך דבריה של ב', כדלקמן:

"אני זוכרת פעם אחת שהרגשתי שמהו... מתחיל לעבור איזשהו שלב... אני זוכרת שהוא הוריד לי את המכנסיים והוריד לי את התחתונים ופשוט כיפף אותי קצת ומרח לי איזה סוג של משחה, לימים הבנתי שזה משהו כמו וזלין או משהו שומני מאוד... כיווצתי את עצמי, כיווצתי את הגוף שלי, את הישבנים שלי, לא נתתי לו לנגוע בי והוא פשוט ניסה שאני ארפה, ביקש ממני שאני ארפה וארפה וארפה ופשוט החלטתי שהפעם אני לא נותנת לזה לקרות ולא מרפה כי הרגשתי שזה משהו שעד היום לא קרה... וברוך ה' מאותו מקרה הוא התייאש ושם לא קרה כלום." (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 84, שורות 5-21; ההדגשות הוספו - ד.מ.).

הנה כי כן, מעדותה עולה מפורשות כי מדובר היה בניסיון מסוים של המערער, אשר לא צלח, ולא בסיומם של המעשים באותו שלב. כמו כן, בהמשך עדותה נשאלה מתי חדלו מעשי המערער וענתה כי המעשים הסתיימו בהגיעה לגיל 12 ואף נתנה סימן מובהק לכך בציינה כי זכורים לה מספר מעשים בודדים שנעשו בדירה אליה עברה המשפחה להתגורר כשהייתה בגיל זה (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 25-26, שורות 2-21).

26. כך גם יתר "אי-הדיוקים" עליהם הצביע המערער, אינם מהווים סתירות או אי-דיוקים של ממש ואין בהם כדי לפגוע במהימנות גרסת המתלוננות. חלקם אף מחזקים את מהימנותן של המתלוננות, ומלמדים כי ביקשו לדייק מזכרון ולא לייחס למערער פרטים או מעשים שלא היו בטוחות בהם. על כך יש להוסיף כי בשל השפעותיהן הייחודיות של עבירות מין על נפגעי העבירה, אין לצפות כי גרסתם תהיה שלמה, עקבית וקוהרנטית (ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (10.7.2013); ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 84 (20.10.2010)). מכל מקום, אי-הדיוקים הנטענים אינם יורדים לשורשו של עניין והם נסובים על נושאים שאינם מהותיים, אותם ניתן לתלות באירועים הטראומטיים ובחלוף הזמן שבין התרחשותם ובין מתן העדויות בבית המשפט.

27. המערער טוען עוד כי זכרונותיהן של המתלוננות בעניין מעשיו היו "זכרונות מודחקים" אשר התעוררו במחשבותיהן רק עם הגשת התלונה במשטרה. משכך, היה על בית המשפט לנהוג משנה זהירות בהעריכו את עדויותיהן, כאשר נפלה שגיאה בהסתמכותו עליהן עת שהרשיע את המערער.

כך למשל, הצביע המערער על עדותה של ג' אשר ציינה כי "יש מלא דברים שכל כך התאמצתי לשכוח את התקופה הזאת בחיים שלי שאני כל כך, כל כך עבדתי על עצמי, קשה להדחיק את זה" (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016,

עמ' 27, שורות 10-12). אף ב' ציינה כי "אני מספרת על דברים אחרי שהוצאתי אותם מהקבר, הדברים האלה נקברו עמוק עמוק המון שנים והתכסו בהמון המון דברים בשביל להמשיך לחיות ולהיות שפוייה ונורמאלית" (שם, עמ' 110, שורות 8-6). כמו כן, בחקירתה הנגדית ציינה כי לאחר הגשת התלונה וחקירתה במשטרה נזכרה באירועים נוספים. המתלוננות גם התקשו לציין פרטים מהותיים על אודות המעשים שביצע בהן המערער כגון מועד תחילתם, תדירותם ומשך הזמן בו כל אירוע התרחש.

28. אולם, בטענות אלה אין כל ממש. מעדויותיהן של המתלוננות עולה כי מדובר בזיכרונות קשים וכואבים, אשר הוצפו מספר פעמים במהלך השנים. כך, בעדותה ציינה ג' כי עשתה מאמצים להדחיק את מעשי המערער על מנת שתוכל להמשיך בשגרת חייה אך לצד זאת הבהירה כי מדובר בזיכרונות רציפים:

"אני זוכרת בוודאות שכל מפגש איתו היה נגמר במגע. כל מפגש זה היה קורה, כל פעם אני יודעת שאם אני רואה אותו או נתקלת בו אז הוא חייב לגעת בי... לגעת בי מתחת לבגדים, בגוף שלי, באיבר המין שלי, אני יודעת בוודאות... כל החיים עבדתי על עצמי לשכוח מזה, להדחיק את זה, לא מדברים על זה, זה לא צנוע..." (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 17-16, שורות 4-19).

ובחקירתה הנגדית נשאלה על ידי בא-כוח המערער:

"ש: אמרת שהדחקת את זה שהיו ארבעה מקרים ואת ניסית להדחיק אותם אבל הם צצו. מתי את זוכרת שהם צצו?
ת: הם מעולם לא נעלמו... אני מעולם לא אמרתי שהם נעלמו." (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 69, שורות 13-9; ההדגשות הוספו - ד.מ.).

גם ב' בחקירתה הנגדית הבהירה לאחר שאמרה כי הדחיקה במשך השנים את האירועים כי אין מדובר בזיכרונות בהם נזכרה מחדש:

"ש: ... כלומר את הדחקת את זה?

ת: מאוד.

ש: כלומר הייתה תקופה שלא זכרת את זה?

ת: לא, לא, אין מצב, וגם אם הייתי מנסה הכי לא לזכור תמיד היה קורה משהו שכן מכיר [צ"ל מזכיר - ד.מ.] את זה... נקבר לחלוטין זה בחיים לא נקבר אבל הפגיעות שלי והחוסר אונים שלי, הייתי כל כך חסרת ישע ואת זה קברתי ובתוכם גם זיכרונות בשביל שאוכל לקום ולהרים את הראש לחיים האלה." (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 115, שורות 18-9).

29. נוכח המפורט לעיל ברי כי אין מדובר ב"זיכרון מודחק" במובנו הקליני אלא בהדחקה וניסיון לקבור חוויות טראומטיות. תופעה מוכרת בקרב נפגעות עבירות מין (ע"פ 1647/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (9.1.2019)).

על כן, אין לי אלא לסמוך ידי על דברי בית המשפט המחוזי בעניין זה:

"המתלוננות העידו על זיכרון רציף של האירועים מגיל מאוד צעיר. עם זאת, בעוד שאירועים מסוימים נצרכו בזיכרון כאירוע מוגדר ומפורט, עם סוף והתחלה, אירועים אחרים נחקקו בזיכרון כדפוס של מעשים חוזרים ונשנים, שתיאורם המפורט הודחק עם השנים. הנה כי כן, אין לפנינו "זיכרון מודחק" ...". (פסקה 98 להכרעת הדין; ההדגשות הוספו - ד.מ.).

30. יש לדחות גם את טענת המערער כי אין לתת אמון בעדויות המתלוננות בשל כבישת עדותן במשך שנים ארוכות. הלכה היא כי משקלה הראייתי של עדות כבושה לא ייפגע במקום שבו יש לעד הסבר סביר לכבישת העדות (ע"פ 4776/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 98 (22.10.2012)). כאשר מדובר בעבירות מין, כבישת העדות הינה תופעה שכיחה בקרב נפגעי העבירה אשר רגשות פחד, בושה ומבוכה מקשים עליהם להתלונן על אשר אירע להם (ע"פ 5874/00 לזרובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (7.6.2001); ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 56 (16.11.2016)). דברים אלה נכונים ביתר שאת כאשר מבצע העבירות הוא בן משפחה ומכאן אף הטעם להחלטת המחוקק להאריך את תקופת ההתיישנות בעבירות מין במשפחה (ע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (18.11.2012)). בעניינו זה, תיאר המתלוננות את תחושת הבושה שליוותה אותן, את חששן כי חשיפת המעשים תביא לטלטלה משמעותית במערכת המשפחתית הגרעינית והמורחבת, כפי שלמרבית הצער אכן אירע לבסוף, וכי תופנה אליהן אצבע מאשימה שהן משקרות. רק בחלוף השנים אזרו את העוז והגישו תלונה נגד המערער. בהקשר זה מצאתי טעם להביא את דברי ב' בעדותה בדבר ההחלטה להתלונן במשטרה:

"אז למה עכשיו הגשנו את התביעה? כי עכשיו יש לי ילדה, אחרי ארבע[ה] בנים זכיתי לבת, ידעתי שהבת הזאת באה לעולם אני בחרדה ענקית, ענקית, היא לא זזה ממני, אין לה בייבי סיטר... מרגע שהבת שלי נולדה נכנס לי מן חרדת אימהות שלא הייתה קיימת עד כה." (פרוטוקול הדין מיום 22.2.2016, עמ' 92, 14-19).

בהינתן כל האמור, אין בחלוף הזמן כדי לגרוע מאמינות גרסתן של המתלוננות.

31. לא מצאתי מקום להתערב גם ביתר קביעותיו של בית המשפט המחוזי ביחס לטענות שהעלה המערער בקשר לגרסת המתלוננות. כך למשל, המערער הציג בהרחבה את קווי הדמיון בין עדויותיהן של המתלוננות באופן המצביע לשיטתו על זיהום העדויות ותיאומן. אך טענה זו לא ניתן לקבל. אדרבה, את העובדה כי גרעין העדויות דומה עד מאוד יש לייחס לכך שכפי שגם ציין בית המשפט המחוזי, המערער ביצע את מעשיו המכוערים באופן שיטתי, תחת אמתלות דומות ותוך ניצול ההזדמנויות שנקרו לו בשעה שהיו המתלוננות בחיק המשפחה.

32. בדומה, יש גם לדחות את טענת המערער כי אמיתות גרסתן של המתלוננות פגומה בשל כך שהן ציינו בעדותן פרטים אשר לא הופיעו בהודעות שמסרו במשטרה. כפי שקבע בית המשפט המחוזי, המתלוננות מסרו בהודעותיהן הראשונות גרסה מתומצמת של האירועים ובה התייחסו לגרעינים הקשה. בית המשפט קבע כי אין בעובדה כי הגרסה הראשונה שמסרו הייתה מצומצמת מזו שמסרו בעדויותיהן כדי להחליש ממהימנותן. מסקנתו זו מקובלת עליי ואיני מוצא כל

עילה להתערב בה.

33. עוד אעיר, כפי שצוין לעיל, כי הכרעתו של בית המשפט המחוזי להרשיע את המערער לא התבססה רק על עדותן של המתלוננות. בית המשפט מצא חיזוק ממשית לגרסתן בעדותם של אחרים (אם המתלוננות, חבר של אחת מהן וממונה בעבודה של אחרת) אשר שמעו מפי חלק מהמתלוננות, גם אם דברים מעטים, על אודות הפגיעה שפגע בהן המערער. מעבר לכך, אל מול גרסתן של המתלוננות, אשר כאמור נמצאה מהימנה, גרסתו של המערער לא הותירה רושם מהימן.

34. מכלל האמור לעיל עולה אפוא כי אין כל מקום להתערבותנו בממצאי העובדה והמהימנות שקבע בית המשפט המחוזי.

טענות נוספות בערעור

35. אשר לטענת העלילה שרקמו המתלוננות נגד המערער, בית המשפט דחה טענה זו וקבע כי אין היא מתיישבת עם הגיונם של דברים והשכל הישר. ואכן, על מנת שטענה בדבר עלילת שווא תתקבל, עליה להיות ממשית ולעמוד במבחן ההיגיון והשכל הישר (ע"פ 6475/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (28.7.2010); ע"פ 814/12 מדינת ישראל נ' סויסה, פסקה 49 (25.10.2012)). במקרה זה טענת המערער בדבר עלילה אינה נתמכת בראיות של ממש ויש לדחות אותה מכל וכל. גם לזהייתי מקבל את טענתו של המערער בדבר קיומו של סכסוך כספי, קשה להלום כי מסיבה זו המתלוננות יבדו מליבן את מעשיו, על כל הכרוך בכך. נוסף על האמור, בחקירתו הנגדית לא נתן המערער הסבר מספק מדוע בהודעתו במשטרה (ת/2) טען כי אין לו כל סכסוך עם המתלוננות ומשפחתן.

36. גם באשר לטענת המערער על אודות דלות החקירה ומחדלים שאירעו בה, לא מצאתי ממש. לטענת המערער די היה בביקור בזירות בהן בוצעו העבירות כדי להוכיח שלא ניתן היה לבצע בהן את המיוחס לו, כי המשטרה נמנעה מלבדוק עם בני המשפחה את הדינמיקה המשפחתית, אפשרות ביצוע המעשים ועוד. אין בידי לקבל טענות אלה. כידוע, לא כל פעולה חקירה שניתן היה לעשותה ולא נעשתה עולה לכדי "מחדל" (ע"פ 2840/17 נאזוב נ' מדינת ישראל, פסקה 79 (4.9.2018)). ממילא טענת המערער בדבר צפיפות המגורים, אשר לטענתו מצביעה על חוסר ההיתכנות לביצוע המעשים במקומות המתוארים, אינה ניתנת להתקבל. ניסיון החיים מלמדנו כי פעמים רבות עבירות מין במשפחה מתבצעות בסמיכות לבני משפחה אחרים, תוך נטילת סיכונים, כאשר נוכחות אחרים אינה בהכרח מרתיעה אותם מביצוע זממם (ראו למשל: ע"פ 8080/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (31.12.2013)). על כן, אף אם הייתה מוכחת טענתו של המערער בקשר לתנאי המגורים והצפיפות במקומות בהם התבצעו המעשים, לא היה בכך כדי לסייע לו.

הוא הדין בקשר לטענת המערער בנוגע לאובדן התייעוד החזותי של העימות בינו לבין המתלוננות. אמנם, יתכן שהיה משקל סגולי נוסף להתרשמות מהעימות באופן קרוב יותר למציאות על ידי צפייה בקלטת. ואולם, מדובר בראיה אחת מיני ראיות רבות נוספות, כאשר הלכה למעשה המערער כלל לא ביקש לסתור את עצם הדברים שנאמרו באותו עימות. לפיכך רשאי היה בית המשפט לסמוך את ממצאיו גם על העימות אף בהיעדר קלטת, למרות שאכן יש מקום

להעברת ביקורת על אובדנה.

37. לבסוף, אתייחס לטענת המערער כי החלטת היועץ המשפטי לממשלה להאריך את תקופת ההתיישנות בעניינו לוקה בחוסר סבירות. לשיטת המערער, צירוף נסיבות בעניינו - חלוף הזמן ממועד ביצוע המעשים, גילו בעת ביצוע המעשים והעובדה שמאז המעשים המפורטים בכתב האישום ועד עתה לא ביצע עבירות פליליות - היה צריך להטות את הכף לטובת החלטה שלא להאריך את תקופת ההתיישנות.

38. נקודת המוצא לבחינת טענה זו היא ההלכה לפיה התערבותו של בית משפט זה בשיקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בשאלות של העמדה לדין תעשה במקרים נדירים וחריגים בלבד, בהם ההחלטה בלתי סבירה באופן קיצוני או נגועה בעיוות מהותי (בג"ץ 143/12 ג'ילאני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 18 (20.7.2012); בג"ץ 5722/12 אבו גוש נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 22 (12.12.2017)). החלטת היועץ המשפטי להאריך את תקופת ההתיישנות בעניינו של המערער אינה בלתי סבירה, בוודאי לא באופן קיצוני ולפיכך אינה מעלה כל עילה להתערבותו.

אכן, ככלל, הגשת כתב אישום לאחר שנים רבות, מקשה באופן מובנה על יכולתו של נאשם להתגונן כראוי מפני החשדות נגדו, הן בהיבט של איסוף מסמכים והן בהיבט הנוגע ליכולתו לזכור פרטים שעשויים להיות רלוונטיים להגנתו (ראו למשל: ע"פ 6734/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.10.2017)). עם זאת, מכלול נסיבות העניין ובחינת חומרת המעשים וחומר הראיות אשר הונח לפתחו של היועץ המשפטי לממשלה והביא בסופו של יום להרשעת המערער, מצביעים על סבירות ההחלטה. יתר על כן, לא מצאתי כי קופחה הגנת המערער, כאשר בית המשפט גם נתן דעתו לקשיים הכרוכים בהגנתו בהתחשב בחלוף הזמן, עת קבע כי ביצוע העבירות הוכח מעבר לכל ספק סביר.

מעבר לאמור, המערער נסמך לצורך טענתו באשר לחוסר סבירות על הנחיית פרקליט המדינה מס' 2.21, אך עיון בנסיבות המפורטות בה, אותן יש לשקול במסגרת החלטה על הארכת תקופת ההתיישנות ועל העמדה לדין על פי סעיף 354 לחוק העונשין, מגלה כי ההנחיה אינה תומכת בטענתו. ההיפך הוא הנכון. על פי הנחיית פרקליט המדינה, השיקול המרכזי לעניין העמדה לדין הוא חומרת המעשים. בין השיקולים הנוספים אותם יש לשקול נמנים עוצמת הפגיעה בנפגעי העבירה, תדירות המעשים, ריבוי נפגעי העבירה, גיל הנפגעים בעת ביצוע המעשים והשאלה האם לקח העברין אחריות למעשיו. בעניינו, שיקולים אלה כולם מצביעים על עניין ציבורי בהעמדת המערער לדין והארכת תקופת ההתיישנות בהתאם לקבוע בסעיף 354 לחוק העונשין. השיקולים עליהם הצביע המערער עשויים להיות רלוונטיים לשאלת חומרת העונש, אך לא לשאלת עצם העמדתו לדין. לסיום, יפים לעניינו דבריו של השופט י' עמית בע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (18.7.2012), הנזכרים גם בהנחיית פרקליט המדינה:

"המבט של החברה מופנה אפוא בעיקרו כלפי קרבן העבירה ומכאן ההארכה המשמעותית של תקופת ההתיישנות בעבירות אלה. החברה כמו ביקשה לומר לאותם אלה שמנצלים מינית קטינים, במיוחד בני משפחה או אחראים על הקטין, כי לעבירות אלה אין סליחה, אין מחילה ואין כפרה וצלה של העבירה ירדוף אחריהם שנים רבות."

הערעור על חומרת העונש

39. באשר לערעור על גזר הדין, כאמור לעיל, דינו להידחות גם כן. הלכה היא כי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים, כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית או כאשר העונש שנגזר על המערער חורג באופן ניכר מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים (ראו לדוגמה: ע"פ 3106/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 34 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל (3.9.2013); ע"פ 30/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 73 (20.4.2016)). מקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים. מעשיו של המערער חמורים עד מאוד. תוצאותיהם ניכרים היטב מעדויות המתלוננות לפני בית המשפט המחוזי ומתסקיר נפגעות העבירה שהוגש לגביהן כאשר הרושם העולה ממנו הוא של תמונת נזק חמורה במיוחד.

40. כפי שעולה מהתסקיר, מעשי המערער גרמו לפגיעה נפשית קשה במתלוננות המלווה אותן באופן תדיר גם היום, בחלוף למעלה מעשרים שנה ממועד ביצועם. בעקבות מעשיו של המערער נחשפו המתלוננות לתכנים מיניים כוחניים ונצלניים בשלב בו טרם בשלו רגשית על מנת להכילם, דבר אשר הוביל לאובדן התמימות והאמון במבוגרים. מעדותן של המתלוננות עולה כי העובדה שהפוגע בהן היה בן משפחה ואדם קרוב מהווה עבורן חשש תמידי מפגיעה בילדיהן. בתוך כך תיארו המתלוננות כי הן נמנעות מלהיעזר בבני משפחה, מתקשות לתת אמון בשמרטפים ואת הקשר עם ילדיהן מאפיינת חרדה ואובססיביות. מעדויות המתלוננות גם עלה כי הצלקות שהותירו מעשי המערער בנפשו הן קשות מנשוא ומלוות אותן בחיי היום-יום, גם בעת הזו, שנים לאחר מכן. ביטוי סמלי המביע את רמת הסבל של המתלוננות ניתן לראות בדברי אחת מהן:

"עכשיו הילדה שלי מתחילה או-טו-טו גמילה אני רק חושבת לקנות תחתונים של ילדה זה מכניס אותי לפחדים רק לראות תחתונים, כל הזמן יש לי פחדים, כל הזמן יש לי בראש תמונה של תחתונים מופשלות למטה. זה קשה לי מאוד במשך החיים, מה אני אגיד לבעלי? תשמע, קשה לי לקנות תחתונים לילדה כי התחתונים שלי היו מופשלות למטה?" (פרוטוקול הדיון מיום 22.2.2016, עמ' 93-94, שורות 2-19).

יודגש כי לצד האמור, לא נעלמו מעיני בית המשפט המחוזי השיקולים לקולא והוא אף פירט אותם בהרחבה בגזר הדין. במסגרת שיקולים אלה נתן בית המשפט את דעתו בין היתר לחלוף הזמן מעת ביצוע המעשים ולעובדה כי למערער אין עבר פלילי.

41. נוכח מעשיו החמורים של המערער ותוצאותיהם הקשות אפוא, אינני סבור כי נפלה כל שגיאה תחת ידו של בית המשפט המחוזי במסגרת גזר דינו, אשר גם אינו מחמיר עמו כלל. עוד מצאתי לדחות את טענת המערער כי יש להקל בעונשו מן הטעם שמעשיו לא לוו בהפעלת כוח נגד המתלוננות. יפים לעניין זה דברי השופט נ' הנדל בע"פ 4713/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (18.6.2018):

"אודה כי קשה לקבל, ואף לשמוע את הטענה בנסיבות העניין, לפיה נכון להקל בעונשו של המערער, משום שהוא לא תקף את הקטינה. ראשית, בהגדרה, על פי דין כל נגיעה אסורה היא תקיפה שמהווה אלימות (ראו, סעיף 378 לחוק העונשין, תשל"ז-1977). שנית, לא פעם ולא פעמיים קרוב המשפחה הקטין נבחר בשל היותו "טרף קל". עבריו המין

מנצל את הקרבה הפיזית ואת האמון שקרוב המשפחה הקטין והבוגרים בסביבה מעניקים לו. כך, בשל מעמדו במשפחה, אין לו צורך להיאבק עם הקטין, שמשלים בלית ברירה בשקט עם מעשי העבירה, תוך קבלת צלקות פסיכולוגיות שעלולות ללוות אותו זמן רב. כמובן ששימוש באלימות נפרדת מעבירת המין כדי לכפות את הרצון על הקורבן עשוי להביא להחמרה בעונש, אך היעדר רכיב כזה אינו נימוק לקולה."

42. יתרה מזאת. המערער לא קיבל אחריות למעשיו, לא גילה בשום שלב של המשפט כל אמפתיה כלפי המתלוננות, לא הביע כל חרטה או צער וניהל את משפטו מראשיתו ועד סופו, באופן שבו נאלצו המתלוננות לעמוד על דוכן העדים, ולתאר את כל מעלליו הקשים. גם מהיבט זה אפוא לא קמה כל עילה להקל בעונש שהושת עליו.

43. הוא הדין גם באשר לערעור בנוגע לגובה הפיצוי שהוטל על המערער לשלם לכל אחת מהמתלוננות. בעיקר טען המערער בהקשר זה כי אין ידו משגת לשאת בתשלום הפיצוי. אלא שהלכה היא כי שיעור הפיצוי שנפסק לטובת נפגע עבירה אינו נקבע בהתחשב ביכולתו הכלכלית של הנאשם (ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל, פסקה ט' (24.7.2006); ע"פ 322/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.10.2016); ע"פ 2104/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (20.3.2019)). יתר על כן, אין ערכאת הערעור מתערבת בשיעור הפיצוי שנקבע בערכאה הדיונית, אלא במקרים קיצוניים בלבד (ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (15.10.2013)). בנסיבות מקרה זה, נוכח חומרת המעשים והשלכותיהם הקשות על המתלוננות, ממילא לא קמה כל הצדקה להפחית מסכום הפיצוי בו חויב המערער.

סיכומם של דברים כאמור, אציע לחבריי לדחות את הערעור על שני חלקיו.

ש ו פ ט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופט א' שטיין:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מין.

ניתן היום, י"א בניסן התשע"ט (16.4.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת